

Mladá Vožice | Detail mlýnu

Identifikační údaje

Adresa	Mladá Vožice Radvanov - 391 43
Okres	Tábor
Katalogové číslo	P 182
Katastrální území	Mladá Vožice
GPS	49° 30' 44.6" 14° 49' 46.9"
Mapová značka	Holandský / Ruiny objektu, zbytky stěn
Poloha vůči obci	300 m S od obce
Číslo kulturní památky -	
Přístupnost	Volně přístupný
Rok stavby	před 1840
Rok zániku	

Stručný popis

Z mohutného mlýna holandského typu postaveného na vrcholu kopce Větrák dnes zůstalo jen obvodové zdívo do výšky šesti metrů zarostlé hluboko v lese. Vnější průměr mlýna je 8,7 m a tloušťka zdí u paty jeden metr. Směrem nahoru se tloušťka zmenšuje dvěma římsami o 12 cm na vnější straně a to vždy po dvou metrech výšky. Na stavbu byl použit lomový kamen a cihly na klenby a ostění.

O počátku větrného mlýna nejsou žádné písemné ani kartografické zprávy. Podle ústního podání pracoval do poloviny 19.stol. a sloužil také na lisování řepky olejné. V sedmdesátých letech minulého století pracovníci památková péče uvažovali o zařazení objektu mezi chráněné. Nestalo se tak, a proto se zbytky zdiva zarostlé uprostřed hustého smrkového lesa postupně rozpadají.

Pokorný:

Ze zděného větrného mlýna v Radvanově zachovaly se trosky na pozemkové parcele č. 382/1 (308). Toto místo leží asi 350m na SSZ od středu Radvanova (309). Místo se nazývá dosud Větrák.

O počátcích větrného mlýna není v Radvanově písemných zpráv. Podle ústního podání byl mlýn v činnosti asi do poloviny 19. století (310), avšak Katastrální oceňovací elaborát z té doby mlýn neuvádí. Pozemek náleží dnes Čs. státním lesům (311).

Podle sdělení Státní památkové správy bude objekt po prohlídce navržen k chránění, neboť zděná konstrukce mlýna je důkladná (312). Zřícenina větrného mlýna je asi 602m n. m.(313).

(308) GÚ - ČSAV, VM - Č, čj. 126/58, sdělení OÚGK - OMS ve Voticích z 3.4. 1958. Zpráva rady MNV v Radvanově uvádí, že zbytky větrného mlýna jsou na pozemkové parcele č. 385. Podle katastrální mapy byla pozemková parcela č. 382 roku 1830 rolí a sousední, malá pozemková parcela č. 385, pustinou. Stejnou situaci zobrazuje i katastrální mapa z r. 1908 (GÚ - ÚAGK, SK, OM, i.č. 6410, 1908). Na obou mapách je na pozemkové parcele č. 385 vyznačen výškový bod, ale nikoli zbytky stavby větrného mlýna.

(309) GÚ - ÚAGK, SK, OM, katastrální mapa i.č. 6410, Radvanov, 1840 (stav r. 1830). Za upozornění na lokalitu a obsažnou zprávu děkujeme Bohumilu Kleandrovi, konservátoru z Mladé Vožice.

(310) Zpráva rady MNV v Radvanově ze 7.4. 1958 GÚ - ČSAV, VM - Č, čj. 135/58 uvádí sdělení starého pamětníka Františka Mrázka, že mlýn byl naposledy v chodu asi před 110 lety. Podle B. Kleandra (GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení MNV v Mladé Vožici - Krchovo městské museum - z 8.10. 1956) prý mlynář v sousední obci Horní Kouty podplatil stárka větrného mlýna, aby se přičinil o jeho zastavení. Potom si z větráku koupil mlecí kameny, které se mu osvědčily na dlouhá desetiletí.

(311) Sdělení rady MNV v Radvanově ze 7.4. 1958. Srovnej i sdělení téhož MNV ze 4.8. 1970 (Novotný) (GÚ - ČSAV, VM - Č).

(312) GÚ - ČSAV, VM - Č, sdělení SPS z 30.3. 1957, č. 4379/1957.

(313) Státní mapa 1:5000 - odvozená, list Pacov 8-5, 1954.

Historie

Architektura

Stará osada
Typ
Dominantní stavební konstrukce
Historické prvky

Zlín
Horní
Základ - kamenná
Estetika
• Kamenné prvky

- ruha, stary, nezájímá, mnoho klenob zřícených,
- chvilky dříve - vlny proti sobě cca 200 cm, klenby a ozvěny z chvil
- vlny průměr 6, 7 m, středový materiál, krásová plaváky,
- Lvoň odměna, 11, 12, 13m, vlnový stěp, vlny 2x cca 12-14 cm odskoky, první ve výš 2 m nad zemí,
- Česká výška cca 6 m, ombrůvá z venku,

Zajímavé je vrtání z chvil cca v 2 m, pak dále.

Tiskový arch: 162014

STAVĚNÍ PLÁN VĚTRNÉHO MLÝNA U RADVANOVA NA MLADOVOŽICKU

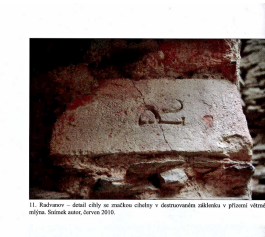
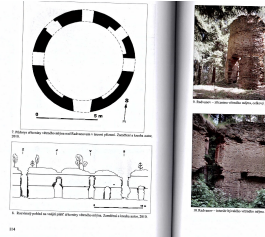
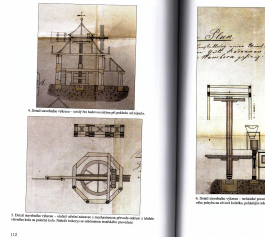
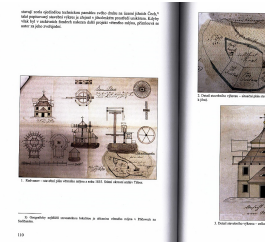
Daniel Kovář

Jiní Češi, jak mámo, opýtlíky dostanem tekoucích vod v podobě tek, řítek a potoků. Voda tedy poskytovala od středověku základní hmotu sílu pro mlýny, kurny, stopy a další podobná technická zařízení. Mnohem vzácněji byl využíván dravý výmnožný rábní přídavní energie, což viz. V letech 2010-2011 usilovali Jiří Fiedlák a František Křížka v Plánu a autor tohoto příspěvku poruchový průzkum mlýna, kde je historickým záměrem dohledem existující větrného mlýna, což podle rybníckých poměrných představy použitých devět lokalit. Výsledkem se stalo zjištění, že «větrník» vznikla boce stopy v Klíně na Mléčkově se podařilo zachytit nevytvořené říčky základu, a tak včetně jedinou výmnožnou poměrnou tekoucí dravou v přirozeném prostředí zřízení větrného mlýna na vrchu nad Radvanovem, 2,5 kilometru jižovýchodně od Mladé Vošice.¹⁾ Po očištění ústíku byl samotný úponatelný na jeden zájmový archív dokument, který se týká jižšího středověkého větrného mlýna, a sice staršího plánu z roku 1855.²⁾ Tento újednáli doklad je předložen následujícího příspěvku.

V polovině 19. století byla majitelkou zámku a velkostatků Radvanova paní Anna Vamberec, manželka pražského měřiča Jana Vamberec, k hospodářskému zřízení síce patří vodní mlýn vnovy Novej, avšak například se sblíž vnovit přičiny rozhodla zřídit ještě další mlýn, poháněný aliov vlnu. Vnovka boží rukvíř nad panským výmnožem se pro stavbu díel vnov dohled bodu, neboť přirozenou větrnou okolních kopců a k vnovka boží vnov vá vire ze všech směrů. Na objektivku Vamberec vypracoval zavedení plánu stávků na jaro 1855 skonsolidovaný stavbu mlýna Antonína Mláčků a dne 22. května 1855 byl schválen újednáli okrajemí bojmáním. (Jak se používá tekoucí, k mlýnání vnovy v síce podobě tekoucí.) Výšera je proveden na jedním archu papíru, opatřen pečeti hospodářského ředitelství statku Radvanova

1) KOVÁŘ, Daniel – FIEDLÁK, Jiří. Historicko-geografický průzkum mlýnských staveb mlýna v janské Čechách, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.
 2) Simek Antonín. Tiskový archív dokumentů, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.
 3) Simek Antonín. Tiskový archív dokumentů, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.
 4) Simek Antonín. Tiskový archív dokumentů, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.

1) KOVÁŘ, Daniel – FIEDLÁK, Jiří. Historicko-geografický průzkum mlýnských staveb mlýna v janské Čechách, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.
 2) Simek Antonín. Tiskový archív dokumentů, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.
 3) Simek Antonín. Tiskový archív dokumentů, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.
 4) Simek Antonín. Tiskový archív dokumentů, vnov, nč. 48, 2011, s. 207-221.

1) Radvanov – detail chvilky se středem chvilky v doměnované základu v přirozené větrné mlýně. Simek Antonín, vnov, 2010.

Informace zpracované a platné k 11.04.2017. Technologie

Technologické vybavení

- Zcela bez technologie aj.

Popis technologického vybavení

Technologické vybavení

Stopy po neexistující mlýnské technologii

Doplňkový provoz

Doplňkový provoz - popis

Historické prvky

Parametry

Literatura a prameny Zajímavosti Ostatní Podle ústní informace z roku 1956 od obyvatele Mladé Vožice B. Kleandera lze usuzovat, že se již v době fungování mlýna objevoval "špinavý konkurenční boj" Mlynář ze sousední obce Horní Kouty údajně podplatil stárka větráku, aby se přičinil o jeho zastavení. Potom si z větráku koupil mlecí kameny, které mu sloužily ještě

mnoho desetiletí. Photogallery Základní obrázky

Současné fotografie - interiér - detaily

stavebních prvků

Historické fotografie a pohlednice

